

Broj: 49/17
Sarajevo, 15.01.2018. godine

Kome smeta Sindikat radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo

Poštovani članovi Sindikata radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo

U Bosni i Hercegovini djeluje veliki broj sindikata, odnosno sindikalnih organizacija. Onaj ko je uveo demokratiju u sindikalno organizovanje, taj je napravio najveću podvalu modernom sindikalnom organizovanju u BiH. Naravno, to je učinjeno namjerno kako bi sindikat sam sebe urušio i kompromitovao. Toliki broj sindikata daje mogućnost da poslodavci i vlast naizmjenično prave pakt sa različitim grupama sindikata, da neke favorizuju, druge kompromituju i slično. Usljed toga, određeni sindikalni predstavnici konstantno su u međusobnom sukobu, vlada nepovjerenje i nedostatak solidarnosti, udaljeni su od radnika, često su korumpirani koliko i ostatak države, pretenduju da se bave politikom, a sve to zajedno dovodi do toga da su nemoćni da naprave iole značajniju promjenu u korist radnika. Nasuprot njima, postoje i sindikalni predstavnici koji se bore za prava zaposlenih i ne libe se da ukazuju na probleme sa kojima se radnici suočavaju. Među tim predstavnicima su i predstvanići Sindikata radnika zaposlenih u zdravstvu u Kantonu Sarajevo koji su, unatoč snažnom uticaju pojedinih političkih elita koje su dovele do formiranja više sindikata u djelatnosti zdravstva, svoju opredjeljenost za zaštitu prava radnika pokazali u posljednjim provedenim sindikalnim aktivnostima uključujući i provođenje generalnog štrajka. Svjedoci ste koliko oboljela politika pokušava omesti nas u poštenom djelovanju nastojeći urušiti sindikalne aktivnosti i akcije i radnike ostaviti bez istinskog i jedinog pravog sindikata na milost i nemilost elitama koje godinama nemajenski troše zdravstveni novac namijenjen pacijentima i radnicima u djelatnosti zdravstva.

Svaki puta pred kolektivne pregovore izražen je neki vid „podmetanja“. Proljetos, 2017. godine pred prve pregovore vezane za granski kolektivni ugovor vlada je odugovlačila sa davanjem saglasnosti svom pregovaračkom timu da uđe u proces pregovaranja, a što je trajalo skoro tri mjeseca. Potom su četrdeset i pet dana koliko su trajali pregovori stalno nešto izmišljali sa ciljem razvlačenja istih. Svo vrijeme smo imali u ovom Sindikatu dva člana iz OSO KCUS koji su rovarili iznutra. Kada pregovori nisu završeni na obostrano prihvatljiv način krenuli smo u arbitražu i mirenje na osnovu Zakona o radu, no i tu je bilo opstrukcija te se sve završilo neuspjehom što je u konačnici rezultiralo generalnim štrajkom.

Danas nije lako napraviti dobar sindikat. Potrebno je puno rada i odgovornosti, a problem je i to što su se mnoge sindikalne vođe odvojile od sindikata i povezale sa političkim strankama, te su u bliskom odnosu sa državom i vlastima koji decenijama ulaze u sve sfere društva, od studentskih preko strukovnih udruženja do sindikata. Naime, Sindikat bi trebao da bude, pored vlade i poslodavaca, treći stub u raspodjeli društvene moći u polju rada i odnosa koji se zasnivaju na radu. Međutim, sindikat realno ima mnogo manju moć od druga dva partnera, subjekta. Političke stranke nisu suštinski zainteresovane za sindikate, ili bar nisu zainteresovane za sindikate kao ravnopravne partnere. Uobičajena je politička praksa da stranke „indirektno“ nastupaju prema sindikatu tako što na stavove sindikata i odnose u njima utiču preko svojih ljudi u sindikalnim organizacijama. Dakle, vlast pokušava kupovinom pojedinaca popraviti svoj položaj. Najčešći oblik je potkupljivanje

nekom pozicijom, komisijom, izmišljenim dobro plaćenim projektom, zapošljavanjem supruge u Sarajevu, a potom manipulisanjem i mešetarenjem preko podobnih a kupljenih pojedinaca sa radnom okolinom. Ima i elemenata sijanja straha da će se ostati bez posla. Sve to za posljedicu ima razdor i nezadovoljstvo među radnicima u djelatnosti zdravstva u Kantonu Sarajevo koje se manifestuje smanjenjem radnog učinka, a što u konačnici ispašta pacijent. Vlast ne zanima ni pacijent ni uposlenik već samo zadržavanje pozicija koje nose privilegije i materijalnu korist. Oni pojedinci koji postavljaju pitanje gdje nestaje toliki zdravstveni novac gube strpljenje i odlaze vani. Naravno i to odgovara vlasti jer pametni odlaze, debiliziraju preostali narod i lakše vladaju njime.

Svjesni smo da mnogi priželjkuju da Sindikat radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo izgubi nezavisnost kako bi ostvarili laki politički uticaj preko njega. Isto tako, svjesni smo namjera da se sindikati na prikrovreni način transformišu u političku stranku. S tim u vezi iznosimo stav ovog Sindikata da će svaki sindikalni predstavnik koji popusti pred uticajem dnevne politike ili političke manipulacije snositi punu odgovornost pred članstvom i organima ovog Sindikata.

Sindikat ne može i ne smije služiti nikog sem svog članstva. Sindikat se mora boriti za legalno institucionalno djelovanje i ne smije da bude u poziciji poslušnog mlađeg partnera ili siromašnog rođaka vlasti, jer to vodi u marginalizaciju sindikata i krizu povjerenja članstva. Članstvo, zauzvrat ne može služiti nikoga ko se javno ili djelima deklarisao kao oponent ne samo sindikata, već radnika uopšte.

Ovaj Sindikat prihvata nezavisnu, kritičku i autonomnu poziciju prema državi i političkim strankama, a za vrijednosti i cilj ima pristojan, uljudan, čovjeka dostojan život, od sopstvenog rada. Zahtjev za poslom i adekvatnom nadoknadom za ostvarene radne efekte osnovni je razlog i smisao postojanja ovog sindikata. Drugi osnovni cilj je da zaposleni u djelatnosti zdravstva hodaju uspravno, da se poštuju njihova volja i glas. Pravo na pristojan život i pravo na slobodu su dva osnovna, neraskidivo povezana, fundamentalna ljudska prava. Programska razvijena i konceptualno sadržajno razvijena, ona čine programsko polazište sindikalne aktivnosti Sindikata radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo. Shodno tome, Sindikat radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo poduzeo je sljedeće aktivnosti:

- Podnesene krivične prijave protiv Ministricice rada, socijalne politike, raseljenih lica i izbjeglica Kantona Sarajevo zbog nesavjesnog rada u službi i zloupotrebe položaja i Premijera Kantona Sarajevo zbog protivzakonitog posredovanja;
- Podnesena tužba radi poništenja Rješenja o reprezentativnosti Sindikata doktora medicine i stomatologije Kantona Sarajevo. Nakon više podnesenih urgencija, predmet je dobio status hitnog, te se očekuje odluka suda;
- Vladi Kantona Sarajevo i Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo dostavljen je prijedlog za izmjenu člana 33. Kolektivnog ugovora o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva za područje Kantona Sarajevo na način da se koeficijenti grupa složenosti poslova utvrđeni pomenutim članom linearno povećaju za sve grupe složenosti poslova, tj. da se koeficijenti uvećaju svim radnicima u oblasti zdravstva na području Kantona Sarajevo. Pregovori o predloženoj izmjeni trebaju započeti 22.01.2018. godine;
- Inspekciji rada Kantona Sarajevo upućen je zahtjev za provođenje hitnog inspekcijskog nadzora nad primjenom Zakona o radu na okolnosti zakonitosti rada i postupanja Vlade Kantona Sarajevo, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo i Sindikata doktora medicine i stomatologije Kantona Sarajevo u pogledu postupanja po odredbama Zakona o radu kojima su regulisani kolektivni ugovori, a posebno na okolnosti da li su zakonito povećani koeficijenti samo jednoj kategoriji radnika u djelatnosti zdravstva, tj. samo doktorima opće prakse i specijalistima dok su radnicima

svih ostalih zanimanja koeficijenti ostali neizmjenjeni, te da li je pravljenjem takvih razlika postupljeno suprotno odredbama Zakona o radu o zabrani diskriminacije. Također, traženo je da izvrše i nadzor na okolnost da li je u skladu sa Zakonom o radu i drugim pozitivnim propisima zakonito postojanje dva kolektivna ugovora za jednu djelatnost, te da li je postupak kolektivnog pregovaranja sa Sindikatom doktora medicine i stomatologije Kantona Sarajevo obavljen shodno odredbama Zakona o radu, odnosno po propisanoj proceduri. Inspekcija rada Kantona Sarajevo se oglasila nenađežnom za provođenje traženog inspekcijskog nadzora, te je na predmetni zaključak uložena žalba Federalnoj upravi za inspekcijske poslove koja u zakonom propisanom roku nije riješila žalbu, zbog čega smo se obratili Upravnom inspektoratu pri Federalnom ministarstvu pravde koji ima rok do 26.01.2018. godine da izvrši nadzor. U slučaju da do tog datuma ne dobijemo odgovor Upravnog inspektorata pokrenuće se sudski spor zbog šutnje administracije;

- Vladi Kantona Sarajevo dostavljen je Zahtjev za zaštitu od diskriminacije i preispitivanje valjanosti Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na teritoriji Kantona Sarajevo. U zakonom propisanom roku Vlada KS se nije očitovala po podnesenom zahtjevu, te je podnesena tužba radi utvrđenja diskriminacije i ništavosti navedenog kolektivnog ugovora. Također, zbog diskriminacije izvršene od strane Vlade Kantona Sarajevo nad članovima ovog Sindikata upućena je žalba Institiciji ombudsmena za ljudska prava BiH, dok je Skupštini Kantona Sarajevo podnesena Inicijativa za vršenje nadzora nad radom Vlade Kantona Sarajevo i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo. Odgovore navedenih institucija očekujemo u što skorije vrijeme;

- Vladi Kantona Sarajevo upućen je Zahtjev za poništenje Uredbe o načinu ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i sa posla uposlenika u javnim institucijama, javnim ustanovama, fondovima i preduzećima čiji je osnivač i suosnivač Kanton Sarajevo. Također, od Ministarstva pravde i uprave Kantona i Ministarstva rada, socijalne politike, raseljenih lica i izbjeglica Kantona Sarajevo traženo je stručno pravno mišljenje i objašnjenje o primjeni navedene uredbe. Međutim, navedena ministarstva nisu dala traženo mišljenje i objašnjenje već je obavijest dostavilo Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo. Kako Vlada Kantona Sarajevo nije uvažila navedeni zahtjev u toku je izrada tužbe kojom će se tražiti poništenje predmetne uredbe.

Zdravstveni radnici okupljeni u našem sindikatu moraju da se zapitaju kome odgovara ovakvo stanje i ko želi da se ovaj Sindikat razjedini. Nama sigurno ne, to namjeravaju uraditi politike na vlasti koristeći pojedince koji su spremni prodati sebe i kolege za vlastiti interes, nezainteresiranost većeg dijela radnika u zdravstvu za educiranjem iz oblasti radnog zakonodavstva, svjesni činjenice da radnici ne čitaju ono što im je dostupno na svim medijima. Politikama ne odgovaraju jaki sindikati jer su oni opasnost za njihove stranačke interese i nastojat će na sve načine da nas „obezglave“, da udare na sami Glavni odbor i prvog čovjeka ovog Sindikata.

Od članova Sindikata radnika u zdravstvu u Kantoru Sarajevo očekujemo jedinstvo, aktivno sudjelovanje u radu naših osnovnih organizacija, kao i radu ovog Sindikata, odlučnije djelovanje, ne nasjedati na njihove pritiske i podmetanje, ne dozvoliti urušavanje sindikata, sve one koji su potkuljeni ili rade na urušavanju javno prozvati i eliminisati, ne dozvoliti da rade u svom interesu i ličnu korist.

Po ovlaštenju Glavnog odbora
Sindikata radnika u zdravstvu u KS
Prim. dr. Edo Selmić, predsjednik